

10. Про деякі заходи з дерегулювання підприємницької діяльності: Указ Президента України № 817 від 23 липня 1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/817/98/ed19980723>
11. Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами: Закон України № 2181 від 21 грудня 2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2181-14/ed20001221>
12. Про систему оподаткування: Закон України від 06.06. 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1251-12/ed20030606>
13. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення правового захисту громадян та запровадження механізмів реалізації конституційних прав громадян на підприємницьку діяльність, особисту недоторканність, безпеку, повагу до гідності особи, правову допомогу, захист): Закон України № 2322 від 12.01. 2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2322-15>
14. Зміни у процесах адміністрування податків [Електронний ресурс] // Сайт Державної податкової адміністрації України. – Режим доступу: <http://www.sta.gov.ua>
15. Tax Administrations and Small and Medium Enterprises (SMEs) in Developing Countries Baurer, Lewis I. (for the World Bank Group) <http://www.itdweb.org/smeconference/documents/4%20world%20bank.pdf>
16. Селиванов А. Адміністрування податків: нові проблеми в адміністративному та фінансовому праві України / А. Селиванов // Право України. – 2002. – № 2. – С. 34-38.
17. Мельник В.М. Досвід адміністрування податків у зарубіжних країнах / В. Мельник // Вісник податкової служби. – 2004. – № 4. – С. 38-43.
18. Мельник В.М. Адміністрування податків в історичній ретроспективі / В. Мельник // Фінанси України. – 2005. – № 10. – С. 42-50.
19. Новиков В. Адміністрування податків. Яким йому бути / В. Новиков // Бухгалтерія. – 2002. – 25 листоп. (№ 48/1-2). – С. 10-11.
20. Мельник В. Проблеми теорії та практики адміністрування податків в Україні / В. Мельник // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 5. – С. 40-43.
21. Єфименко Т.І. Нові підходи до адміністрування податків / Т.І. Єфименко, А.М. Соколовська // Фінанси України. – 2004. – № 10. – С. 3-27.

УДК 347.96.001 (477)

ЮРИДИЧНА ПРАКТИКА: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ В АСПЕКТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СУДОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ УКРАЇНИ

Сурник В.М., аспірант

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

В статті розкривається сутність юридичної практики у форматі діяльності Державної судової адміністрації, аналізуються повноваження юридичного управління Державної судової адміністрації з питань узагальнення та аналізу судової практики. Автор наводить правове обґрунтування віднесення діяльності Державної судової адміністрації до юридичної практики.

Ключові слова: юридична практика, судова практика, Державна судова адміністрація, узагальнення та аналіз судової практики, організаційне забезпечення, судоустрій.

Сурник В.М. / ЮРИДИЧЕСКАЯ ПРАКТИКА: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ПОНИМАНИЮ АСПЕКТЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СУДЕБНОЙ АДМИНИСТРАЦИИ УКРАИНЫ / Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина

В статье раскрывается сущность юридической практики в формате деятельности Государственной судебной администрации, анализируются полномочия юридического управления Государственной судебной администрации Украины по вопросам обобщения и анализа судебной практики. Автор наводит правовое обоснование отнесения деятельности Государственной судебной администрации к юридической практике.

Ключевые слова: юридическая практика, судебная практика, Государственная судебная администрация, обобщение и анализ судебной практики, организационное обеспечение, судоустройство.

Surnyk V.N. LEGAL PRACTICE: THEORETICAL APPROACHES TO UNDERSTANDING IN THE ASPECT OF ACTIVITY THE STATE JUDICIAL ADMINISTRATION OF UKRAINE / Taras Shevchenko national university of Kyiv, Ukraine

The article reveals the essence of legal practice in the format of the State Judicial Administration, are analyzing the legal authority of the State Judicial Administration, issues of summarizing and analyzing of judicial practice. The author gives legal grounding including activity of the State Court Administration to legal practice.

Legal practice combines the activities and performance of professional lawyers, officers, officials and state parliaments. It is universally recognized that one of the types of legal practice is judicial practice. Although judicial practice is subdivided into types, together it is a legal practice of the courts. Therefore, under present conditions, including judicial practice should be identified along with the legal practice of judicial qualification commissions also the legal practice of the State judicial administration of Ukraine as of a judicial body.

The essence of the powers of the State Judicial Administration of Ukraine, describing its work as a legal practice, consists not only in their execution but also in generalization of the activity of courts, in its analysis and the development of theoretical conclusions and practical recommendations aimed at improvement of judicial administration as well as of all courts in Ukraine.

Within the context of research legal practice is the activities stipulated by the current rules of substantive law of the competent authorities of the State Judicial Administration of Ukraine and officials with the task of organizational support of the judiciary within the competence of the Law of Ukraine «On the Judicial System and Status of Judges», providing of appropriate conditions of activity of the courts of general jurisdiction, of the High Qualifications Commission of Judges of Ukraine, of the National school of Judges of Ukraine and of the judicial bodies of self-government; participation in forming of the courts of general jurisdiction and implemented thanks to the implementation of the generalization and analysis.

Legal practice by its very nature is a form of realization of activity of the State Judicial Administration of Ukraine thanks to the ratio of activity of state judicial administrations with the legal experience and also other types of legal practice that form its single integrated system. Within the context of the research topic, the legal practice in activity of the State Judicial Administration primarily related to the court practice.

Because the practice of judicial bodies depends on the proper organizational support of the courts activity. So it can be argued that legal practice is a form of realization of activity of the State Judicial Administration of Ukraine and its territorial offices and is a part of the legal (judicial) practice.

Key words: legal practice, judicial practice, the State Court Administration, compilation and analyze of judicial practice, organizational support, the judicial system.

Однією з умов ефективного здійснення судово-правової реформи, що сприятиме захисту прав і свобод людини і громадянина є адекватний комплекс взаємопов'язаних елементів. Правова система України є цілісною структурою, що й поєднує в собі правові норми та інститути, правотворення та правореалізацію, інші елементи, які направлені на розвиток суспільних відносин, а також правову свідомість, правову культуру, юридичні установи, а також і юридичну практику. Усі ці елементи перебувають у тісному динамічному взаємозв'язку, оскільки постійно вдосконалюються.

Теоретико-правовий аналіз чинного законодавства, спеціальної літератури, практики діяльності судових державних адміністрацій підтверджує, що юридична практика має безпосередній зв'язок з організацією судового управління. Оскільки Державна судова адміністрація України, відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [1] є органом судової влади, то проблематика дослідження юридичної практики, як елемента правової системи України, є доволі актуальною в аспекті діяльності інституту Державної судової адміністрації. Саме завдяки дослідженню проблематики сутності та розуміння юридичної практики, можливо дослідити питання діяльності Державної судової адміністрації України.

Тематика юридичної практики як правової категорії неодноразово була предметом дослідження таких вчених як С.Д. Гусарев, М.І. Кагадій, В.І. Леушин, Н.М. Оніщенко, В.М. Протасов, В.П. Реутов, С.Л. Явич та ін. Аналіз спеціальної літератури дав підстави для висновку про те, що юридичному практику розглядають у двох аспектах: філософському та теоретичному. Зокрема, одна група вчених розглядає юридичну практику в філософському аспекті,

звертаючись до категорій змісту та форми [2, 50-51]. Друга група авторів висвітлює юридичну практику в теоретичному розумінні. При цьому, зазначаючи, що її складовими елементами є юридична діяльність та соціально-правовий досвід [3, 33]. Даний підхід є доволі обґрунтованим, проте потребує певного уточнення. Адже, юридична діяльність за своєю сутністю є, насамперед, практичною та спрямована на узагальнення правового досвіду. Чинне законодавство чітко визначає завдання Державної судової адміністрації України, до яких віднесено також й вивчення практики діяльності організації діяльності судів, розроблення та внесення у встановленому порядку пропозицій щодо її вдосконалення тощо. Наведене дає підстави стверджувати, що юридична практика має місце у діяльності Державної судової адміністрації і спрямована на узагальнення, аналіз та її вдосконалення.

Здебільшого, поставлені перед судовою адміністрацією задачі потребують як їх безпосереднього виконання, так і узагальнення й аналізу з метою вдосконалення діяльності як судової державної адміністрації так і всіх судів в Україні. Таким чином, дослідження питання сутності юридичної практики у форматі діяльності Державної судової адміністрації України є науково і практично обґрунтованим. Тож у даній статті зроблено спробу дослідити юридичну практику діяльності Державної судової адміністрації, основним завданням якої вбачаємо накопичення правового досвіду.

У юридичній літературі можливо виділити три наукові підходи до розуміння юридичної практики. Деякі автори, а саме І.Я. Дюрягін, А.І. Герлох під юридичною практикою розуміють юридичну діяльність [4, 19]. Друга група авторів, С.С. Алексєєв, С.І. Вільнянський юридичну практику виокремлюють від юридичної діяльності та розуміють її як самостійне явище [5, 36]. З даними підходами важко погодитися з тих причин, що автори ігнорують такий важливий елемент юридичної практики як юридичний досвід, або ж протиставляють його самому процесу діяльності. Третя група авторів, В.К. Бабаєв, М.І. Кагадій, В.І. Леушин вважають, що будь-який вид юридичної практики необхідно розглядатися у нерозривній єдності як правової діяльності, так і сформованого правового досвіду на її основі [6, 74]. Варто погодитися з даним підходом, оскільки це дозволяє визначити місце юридичної практики та значення правового досвіду для діяльності Державної судової адміністрації України.

В контексті теми дослідження щодо розуміння значення юридичної практики доречною є думка С.С. Алексєєва про те, що необхідно чітко розділяти практику як конкретну діяльність у сфері права, і практику, як підсумок, результат цієї діяльності [7, 34]. З такої позиції чітко простежується зв'язок юридичної практики із діяльністю органів судової влади, в тому числі й Державної судової адміністрації України. Адже взаємовплив теорії і практики є умовою ефективного організаційного забезпечення діяльності судової системи України в цілому.

Таким чином, наведене дає підстави для висновків про те, що юридична практика поєднує у собі і діяльність, і результати діяльності професійних юристів, службових, посадових осіб державних і самоврядних органів. Загальноновизнаним є факт про те, що одним із видів юридичної практики є судова практика [8, 26]. Хоча й судова практика, в свою чергу, також поділяється на види, проте в сукупності вона складає юридичну практику в діяльності судів. Тому, в умовах сьогодення, серед судової практики слід виділити, поряд із юридичною практикою діяльності кваліфікаційних комісій суддів, і юридичну практику діяльності Державної судової адміністрації України як органу судової влади. І це з тих причин, що основу ж юридичної практики становить узагальнення юридичної практичної діяльності та вироблення системи теоретичних висновків і практичних рекомендацій з питань підвищення ефективності як юридичної практичної діяльності, так і її результатів.

Метою такого узагальнення є вдосконалення законодавства та практики його реалізації. Важливе значення для удосконалення правореалізації має напрацювання правового досвіду. Тому, на основі наведеного, можливо стверджувати, що специфічним різновидом судової практики слід вважати і юридичну практику інституту Державної судової адміністрації України.

Основою для правильного визначення юридичної практики судової державної адміністрації є її повноваження, що передбачені чинними Законом України «Про судоустрій і статус суддів» та Положенням «Про Державну судову адміністрацію України». Напрямки діяльності Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь законодавцем узагальнені в главі

другій закону, що вказує на їх значущість у сфері організаційного забезпечення діяльності судів.

Проте, серед усіх повноважень, що покладені на виконання судової державної адміністрації слід виділити ті, які характеризують її діяльність як юридичну практику. До них необхідно віднести:

- 1) ведення статистики, сутність якого полягає в узагальненні результатів діяльності, що виражається у кількісних показниках діяльності судів;
- 2) створення системи підвищення кваліфікації суддів;
- 3) вивчення практики діяльності організації роботи судів;
- 4) розробка та внесення у встановленому порядку пропозицій щодо її вдосконалення;
- 5) організація кадрового забезпечення судів;
- 6) забезпечення функціонування автоматизованої системи визначення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та ін.

Сутність вищезазначених повноважень Державної судової адміністрації України полягає не лише у їх виконанні, а й в узагальненні діяльності судів, її аналізі та розробці теоретичних висновків та практичних рекомендацій, що спрямовані на вдосконалення діяльності як судової державної адміністрації, так і всіх судів в Україні.

Викладене дає підстави для висновку про те, що юридична практика є однією з форм реалізації діяльності Державної судової адміністрації України. Саме тому, сміло можливо стверджувати, що діяльність судової державної адміністрації за своєю сутністю є діяльністю суб'єкта юридичної практики з питань вдосконалення діяльності судів в цілому та власної діяльності, зокрема. Усі відносини, які виникають в межах повноважень Державної судової адміністрації і є об'єктом її практичної діяльності. І це з тих причин, що саме юридична практика впливає на ці відносини шляхом їх вивчення, зміни чи доповнення. Завданням ж юридичної практики, як доречно зауважив, М.І. Кагадій, є накопичення правового досвіду в юридичній діяльності [5, 37]. Адже правовий досвід є частиною істини і має вагомий вплив на відносини, що виникають на сучасному етапі розвитку суспільства. Що стосується практики діяльності Державної судової адміністрації України, то її завданнями, насамперед, є накопичення правового досвіду щодо забезпечення діяльності судів.

Аналіз завдань Державної судової адміністрації України дав підстави для виокремлення основних критеріїв юридичної практики у її діяльності. До них відносимо, по-перше, узагальнення правового досвіду діяльності Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь з метою отримання достовірних даних про їх діяльність.

По-друге, розподіл отриманих даних за результатами узагальнення правового досвіду за певними ознаками. Такий розподіл доцільно проводити щодо: кадрового забезпечення діяльності судів (вивчення кадрових питань апарату судів, здійснення замовлення на підготовку спеціалістів, створення системи підвищення кваліфікації, а також забезпечення належних умов для підвищення кваліфікації працівників апарату судів); практики організації діяльності судів (створення належних умов діяльності судів, зокрема матеріально-технічне, інформаційно-нормативне забезпечення, вивчення практики організації діяльності судів, забезпечення функціонування автоматизованої системи документообігу в судах); обліково-статистичної діяльності (облік нормативно-правових актів законодавства та судової практики, статистичні звіти про діяльність судів, організація роботи з діловодства та архіву, здійснення контролю за станом діловодства в судах).

По-третє, аналіз узагальненого і систематизованого правового досвіду, який необхідно здійснювати з метою виявлення проблем та недоліків з питань організаційного забезпечення роботи судів, а також причин їх виникнення.

По-четверте, прогнозування шляхів вдосконалення діяльності судів та судової державної адміністрації (розробка та внесення пропозицій щодо вдосконалення практики організації діяльності судів, передбачення потреб судів у спеціалістах, підготовка матеріалів для формування пропозицій щодо бюджету судів). Діяльність Державної судової адміністрації як суб'єкта юридичної практики у форматі зазначених завдань полягає у прогнозуванні та

виготовленні рішення, що включає в себе постановлення проблеми (виявлення недоліків у роботі судів та судової адміністрації, з'ясування причин виникнення цих недоліків) та рекомендації і пропозиції з питань усунення даних недоліків і запобігання можливостей їх виникнення у майбутній діяльності.

У контексті досліджуваної тематики юридична практика являє собою, передбачену чинними нормами матеріального права, діяльність уповноважених органів Державної судової адміністрації України та службових осіб, що мають своїм завданням організаційне забезпечення діяльності органів судової влади у межах повноважень визначених Законом України «Про судоустрій і статус суддів», забезпечення належних умов діяльності судів загальної юрисдикції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Національної школи суддів України та органів суддівського самоврядування; участь у формуванні судів загальної юрисдикції та реалізується завдяки здійсненню її узагальнення та аналізу. Діяльність уповноважених службових осіб з питань вивчення практики організації діяльності судів, розробки та внесення у встановленому порядку пропозицій щодо її вдосконалення є одним із видів аналітичного узагальнення юридичної практики, що має свої особливості, а отже і характерні ознаки. Зокрема, Наказом Державної судової адміністрації № 239 від 11.06.2003 р. «Про затвердження Положення про юридичну службу Державної судової адміністрації України, підприємства, установи, організації, що належать до її сфери управління, територіального управління державної судової адміністрації» було створено юридичну службу Державної судової адміністрації України, на яку покладено завдання разом з відповідними структурними підрозділами Державної судової адміністрації України узагальнювати практику застосування законодавства з питань, що належать до компетенції Державної судової адміністрації України, розробляти пропозиції щодо його вдосконалення, подавати їх на розгляд Голові Державної судової адміністрації України для вирішення питання стосовно необхідності підготовки проекту акта законодавства та внесення його в установленому порядку до державного органу, уповноваженого приймати такі акти [9]. Крім того, юридична служба Державної судової адміністрації України організовує і проводить роботу, пов'язану з підвищенням рівня правових знань працівників, інформує про законодавство, роз'яснює існуючу практику його застосування та ін. (ч.13. п.10 Положення про юридичну службу) [10].

Щорічно, щоквартально, згідно з планом роботи територіальних управлінь Державної судової адміністрації, юридичною службою відповідного управління на виконання вимог Положення про Державну судову адміністрацію України проводиться вивчення стану організації діяльності судів. До складу групи по вивченню роботи судів, крім працівників юридичного управління відповідного територіального підрозділу можуть бути залучені і спеціалісти, зокрема, керівники апаратів інших судів. Основною метою залучення спеціаліста до проведення вивчення роботи суду слід вважати розширення теоретико-практичних можливостей осіб, що виконують організаційне забезпечення діяльності судів щодо навиків своєї роботи та одночасно набути позитивного досвіду роботи апарату іншого суду. В даному випадку, під спеціалістом розуміється не та особа, яка передбачена ЦПК України, КПК України тощо, а державний службовець, що здійснює керівництво апаратом суду. Основні критерії практичної звітності співробітників юридичної служби відповідних територіальних управлінь Державної судової адміністрації впливають з постанов колегій та директивних документів Державної судової адміністрації України [11]. До них слід віднести: загальну організацію роботи суду, оперативність та якість ведення діловодства, обліково-статистичну діяльність, ведення кадрової роботи, матеріально-технічне забезпечення суду, виконання організаційних документів. Окрім того, юридичним сектором територіальних управлінь Державної судової адміністрації здійснюється облік нормативно-правових актів законодавства та матеріалів судової практики. В управлінні ведеться Класифікатор систематичної картотеки нормативних актів та Класифікатор судової практики згідно з Правилами обліку нормативно-правових актів законодавства та матеріалів судової практики в місцевих і апеляційних загальних судах, органах державної судової адміністрації, затверджених наказом Державної судової адміністрації України № 11 від 10 лютого 2006 року [12]. Слід зазначити, що обліку в систематичній картотечі підлягають акти, прийняті Верховною Радою України, Президентом України, Кабінетом Міністрів України, центральними органами виконавчої влади, зареєстровані в Міністерстві юстиції України; рішення і висновки Конституційного суду України, постанови і роз'яснення Пленуму Верховного Суду України, накази Державної судової адміністрації України.

Вважаємо, що така форма реалізації діяльності Державної судової адміністрації має свої переваги, оскільки Державна судова адміністрація та її територіальні управління мають право проводити й перевірки обліку нормативно-правових актів законодавства та матеріалів судової практики відповідно до Правил обліку нормативно-правових актів законодавства та матеріалів судової практики в місцевих і апеляційних загальних судах, органах державної судової адміністрації України, затверджених наказом Державної судової адміністрації України № 11 від 10 лютого 2006 року в судах загальної юрисдикції. Так, за результатами перевірок юридичної службою відповідних територіальних управлінь складаються акти про проведену роботу і, відповідно, складаються щоквартальні звіти з питань надання практичної допомоги та роз'яснення незрозумілих питань щодо ведення обліку нормативно-правових актів законодавства та матеріалів судової практики, підтримання нормативних актів у контрольному стані, обліку та збереження законів та інших нормативно-правових актів [13].

Однією із форм реалізації діяльності Державної судової адміністрації України є юридична практика державних службовців відповідних юридичних та інших відділів (секторів) територіальних управлінь державної судової адміністрації з питань належного забезпечення правильного виконання актів законодавства, інших нормативних актів і документів та надання пропозицій керівництву щодо вирішення правових питань. Сутність даного виду практики полягає у: 1) підготовці проектів листів та оформленні відповідних документів, які потребують правового обґрунтування; 2) розгляді матеріалів за наслідками перевірок, ревізій, інвентаризацій, наданні правових висновків за фактами виявлених правопорушень; 3) правовій допомозі працівникам територіальних управлінь; 4) здійсненні методичного керівництва правовою роботою, внесенні на розгляд начальника управління пропозицій щодо її вдосконалення, 5) вжитті заходів до впровадження кращих форм і методів діяльності юридичної служби в цілому; 6) доведенні до структурних підрозділів територіальних управлінь та місцевих судів відомостей про зміни в чинному законодавстві, про нові законодавчі акти. Для підтвердження нашої позиції вважаємо за доцільне навести наступний приклад. Державна судова адміністрація України з метою реалізації норм нового Кримінального процесуального кодексу України 2012 р. затвердила ряд змін до Інструкції з діловодства в місцевих загальних і апеляційних судах [14]. Проведені зміни містять новели щодо реєстрації та обліку судових справ і кримінального провадження. Фактично, відповідно до вимог даних наказів на юридичну службу Державної судової адміністрації та її територіальних управлінь покладено обов'язок інформування місцевих судів загальної юрисдикції про зміни в чинному законодавстві та у організації роботи суду, відповідно.

Таким чином, наведене дає підстави для висновку про те, що юридична практика за своєю сутністю є формою реалізації діяльності Державної судової адміністрації України завдяки співвідношенню діяльності судових державних адміністрацій з правовим досвідом, а також й іншими видами юридичної практики, які формують її єдину цілісну систему. В контексті теми дослідження, юридична практика в діяльності Державної судової адміністрації, насамперед, пов'язана з судовою практикою. Адже від належного організаційного забезпечення діяльності судів залежить і практика діяльності органів судової влади. Тож сміло можливо стверджувати, що юридична практика є формою реалізації діяльності Державної судової адміністрації України, її територіальних управлінь та є елементом юридичної (судової) практики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07.07.2010 № 2453-VI [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010, – № 41-42, № 43, № 44-45. – Ст. 529. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2453-17>
2. Протасов В.Н. Содержание и форма как категории диалектического и исторического материализма / В.Н. Протасов // Проблемы философии. – 1989. – Вып. 81. – С. 133-138.
3. Карташов В.Н. Правоприменительная практика в социалистическом обществе: учебн. пособие / В.Н. Карташов. – Ярославль: Ярославский гос. ун-т., 1989. – 87 с.
4. Дюрягин И.Я. Применение норм советского права. Теоретические вопросы / И.Я. Дюрягин. – Свердловск: Изд-во Свердловск, юрид. ин-та, 1973. – 248 с.

5. Кагадій М.І. Юридична практика в правовій системі України: дис. ... канд. юрид. наук.: 12.00.01 / М.І. Кагадій. – К.: Національний університет внутрішніх справ України, 2005. – 240 с.
6. Леушин В.И. Юридическая практика как основание правоприменительного решения / В.И. Леушин // Юридическая теория и практика: проблемы взаимосвязи: межвуз. сб. научн. трудов. – Свердловск: Свердловский юрид. ин-т, 1984. – С. 74-77.
7. Алексеев С.С. Общая теория права: в 2-х т. / С.С. Алексеев. – М.: Юрид. лит., 1981. – Т. 1. – 360 с.
8. Гарапшин К.М. Формы правоприменительной практики / К.М. Гарапшин // Актуальные вопросы советского права. – Казань. – 1985. – С. 26-28.
9. Про затвердження Положення про юридичну службу Державної судової адміністрації України, підприємства, установи, організації, що належать до її сфери управління, територіального управління Державної судової адміністрації: Наказ, Державна судова адміністрація України № 239 від 11.06.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.court.gov.ua/dsa/>
10. Положення про юридичну службу Державної судової адміністрації України, підприємства, установи, організації, що належать до її сфери управління, територіального управління державної судової адміністрації, Затверджене Наказом Державної судової адміністрації України № 239 від 11.06.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.court.gov.ua/dsa/>
11. Про організацію роботи державної судової адміністрації та впорядкування звітної інформації щодо діяльності територіальних управлінь державної судової адміністрації: Наказ Державної судової адміністрації України № 97 від 25.08.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://court.gov.ua/tu09/tudsa/accounting/order97/>
12. Про затвердження Правил обліку нормативно-правових актів законодавства та матеріалів судової практики в місцевих і апеляційних загальних судах, органах державної судової адміністрації: Наказ, Державна судова адміністрація України № 11 від 10.02. 2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1041.15346.0>
13. Показники роботи юридичного сектору ТУ ДСА в Донецькій області в 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://court.gov.ua/tu05/pokazniki/normpravo2/>
14. Про внесення змін до наказу ДСА України від 06.01.2006 № 1: Наказ, Державна судова адміністрація України № 109 від 25.09.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.court.gov.ua/dsa/>

УДК 351.811: 342.9

ПОНЯТТЯ РЕАЛІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Суходольський А.Ю., ад'юнкт

Донецький юридичний інститут МВС України

Наукова стаття присвячена висвітленню питань пов'язаних з реалізацією адміністративних стягнень за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху. Автором проведено поглиблений аналіз нормативно-правових актів, теоретичних досліджень та наукових публікацій, які розкривають сутність та зміст порядку виконання постанов про накладення адміністративних стягнень, виконавчого провадження у справах про адміністративні правопорушення тощо.